Vlaams Parlement

***SCHRIFTELIJKE VRAAG***

nr. 671
van **TINE SOENS**
datum: 22 juni 2017

---

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

---

*Europees defensieonderzoek - Inbreng Vlaanderen*

In de commissie Buitenlandse Beleid van 6 juni bespraken we onderstaand dossier al kort. Een dossier dat op dit moment op het EU-niveau wordt besloten, is de 'Preparatory Action on Defence Research' (PADR), lopende van 2017 tot 2019 en de mogelijke opvolger ervan, de 'European Defence Research Programma' (EDRP) van 2021 tot 2027. Het gaat om een militair onderzoek dat de Europese Commissie wil bestellen in het kader van het Europees defensieactieplan.

PADR heeft een waarde van 90 miljoen euro. Maar dat is slechts een voorbereidend onderzoek voor het tweede project, waarvoor de Europese Commissie 3,5 miljard euro wil vrijmaken.

Al jaren woedt de discussie over een sterkere samenwerking op defensieniveau tussen de lidstaten. Door de verkiezing van de Amerikaanse president Trump en de brexit kwam de uitbouw van een militair Europa in een stroomversnelling. Nochtans gaat dit niet gepaard met een meer coherent buitenlands en veiligheidsbeleid. Dit lijkt dus eerder op een stimulans voor de industrie dan iets anders. De Europese Unie heeft andere noden op dit moment.

De Vlaamse Regering kan zich in principe enkel uitspreken over dit onderzoek in het kader van het negende Kaderprogramma Onderzoek en Innovatie en of deze dan zowel binnen of buiten het programma moet worden geplaatst. Eerder bespraken we dit dossier al kort in de commissie Buitenlands Beleid (6 juni 2017). Over het aspect met betrekking tot het negende kaderprogramma is de minister van Innovatie echter meer geplaatst om een antwoord te geven op onderstaande vragen. De onderhandelingen over het budget vinden plaats binnen ECOFIN, waarin de Federale Regering zetelt. De regio's worden erbij betrokken via coördinatievergaderingen georganiseerd door de federale overheidsdienst (FOD) Buitenlandse Zaken.

1. Wat is de positie van de Vlaamse Regering over de oprichting van het EDRP? Wil de regering het onderzoeksprogramma opnemen binnen het raamwerk van het negende kaderprogramma?
2. Wanneer worden de plannen van de commissie geconcretiseerd? Wat zullen de gevolgen zijn voor Vlaanderen?

**PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

---

**ANTWOORD**
op vraag nr. 671 van 22 juni 2017
van **TINE SOENS**

---

1. Het antwoord op het eerste luik van de vraag kan gevonden worden in de positietekst over het 9de kaderprogramma dat werd uitgewerkt samen met de Vlaamse belanghebbenden in het kader van de overlegstructuur (Vlaams Europaplatform) gefaciliteerd door het departement EWI. Hieronder volgt de vertaling.[1]

   *Defensieonderzoek mag niet ten koste gaan van de financiering van het kaderprogramma en moet apart worden beheerd.*

   *Hoewel het nieuwe 'European Defence Action Plan' (EDAP) op het eerste gezicht opportuniteiten kan bieden die een band met het negende kaderprogramma rechtvaardigen, is het momenteel toch niet duidelijk hoe 'compatibel' beide programma's zullen zijn. Gelet op de meer vertrouwelijke aard van het EDAP moet het buiten het kaderprogramma (KP) worden georganiseerd als een afzonderlijk programma met eigen doelstellingen en procedures (met inbegrip van eigen financieringsinstrumenten, programmacomités en evaluatiepanels).*

   *Het KP wordt verondersteld de ERA-routekaartprioriteiten als belangrijkste beleidsprincipes aan te houden, die minder geschikt lijken te zijn voor een defensieprogramma (in het bijzonder de "open" aspecten). Daarbij komt nog dat de EDAP-financieringsinstrumenten en -onderzoeksthema's wellicht veel meer op maat van de doelstellingen en toekomstige gebruik van de resultaten zullen worden afgestemd - bijvoorbeeld met specifieke regels rond het innovatief aanbesteden of de inzet van militaire experten in de programmacomités en evaluatiepanels – zodat het effectiever is om het EDAP als afzonderlijk programma te configureren dan het te integreren in een algemeen onderzoeksprogramma met vele uitzonderingen op de algemene regels. Resultaten van het KP zullen wellicht ook in het EDAP kunnen worden aangewend (het zogenaamde dubbel gebruik – 'dual use'), maar het valt nog te bezien of dit ook in de omgekeerde richting geldt.*

   *En vooral, de financiering van het EDAP mag niet ten koste gaan van de financiering van het KP. Het EDAP dient lost van het KP te worden georganiseerd met een eigen logica, beheersstructuur, regels, instrumenten en budget.*

   Deze passage werd ook ingebracht in de intraBelgische overlegstructuur, weliswaar met een lichte afzwakking van de positie omdat het Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie lid is van deze intraBelgische administratieve overleggroep. Onderstaande passage werd opgenomen in de positietekst van de POD Wetenschapsbeleid die overgemaakt werd aan de European Research Area and Innovation Committee (ERAC) dat optreedt als adviesgroep voor de Europese Raad van Ministers bevoegd voor Competitiviteit – onderdeel Onderzoek.[2]

---

[1] Zie de oorspronkelijke tekst: http://www.ewi-vlaanderen.be/nieuws/vlaanderen-mengt-zich-debat-negende-europees-kaderprogramma.
[2] Zie de oorspronkelijke tekst: https://www.belspo.be/belspo/coordination/doc/scienPol/BE_Position_paper_FP9_VF.pdf

*Veiligheid en Defensie*
*De "The Global Strategy for the EU's Foreign and Security Policy" pleit voor een sterker Europa op het vlak van veiligheid en defensie. Dit moet zich vertalen in concrete acties om de ontwikkeling te ondersteunen van sleutelcompetenties die nodig zijn voor de veiligheid van Europa en haar burgers.*

*De nood om veiligheid, ruimtevaart en defensieonderzoek (met inbegrip van cyberveiligheid) en aanverwante technologische uitdagingen aan elkaar te koppelen werd al in vorige kaderprogramma's onderkend en werd soms beantwoord door middel van gezamenlijke oproepen door de Europese Commissie en het 'European Defence Fund' (EDF) rond bepaalde thema's wanneer het opportuun was om middelen te bundelen. Het is aan te bevelen om in dezelfde lijn verder te werken.*

*In de toekomst kunnen banden tussen het negende KP en het EDAP nuttig zijn. Evenwel is het momenteel toch niet duidelijk hoe 'compatibel' beide programma's zullen zijn. Gelet op de meer vertrouwelijke aard van het EDAP kan het beter buiten het kaderprogramma worden georganiseerd als een afzonderlijk programma met eigen doelstellingen en procedures (met inbegrip van eigen financieringsinstrumenten, programmacomités en evaluatiepanels).*

Voor wat het tweede luik van de vraag betreft: ik zal mijn collega's in de Vlaamse Regering verzoeken om in te stemmen met mijn voorstel om het 'European Defence Research Programma' (EDRP) niet op te nemen binnen het raamwerk van het negende kaderprogramma.

2. De onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader van de Europese Unie, en dus ook over de financiering van het 9de kaderprogramma, werden voorlopig uitgesteld omwille van de Brexit en de daarmee gepaard gaande onduidelijkheid over het budget.

   Het hogervermeld standpunt vanuit de "Belgische beleidsdomeinen Wetenschapsbeleid" is gekend bij de FOD Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Zaken Vlaanderen, en ook bekrachtig tijdens de meest recent DG-E-vergadering. Binnen Vlaanderen zijn de eerste voorbereidingen gestart om tot gezamenlijke standpunten te komen voor de toekomstige discussies binnen ECOFIN rond het volgende kaderprogramma. Het is nog niet duidelijk wanneer de FOD Buitenlandse Zaken coördinatievergaderingen zal organiseren.

   Vertegenwoordigers van het Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie hebben hebben al uitleg verschaft aan de Vlaamse belanghebbenden (via een werkgroep van het hogervermelde Vlaams Europaplatform) en administratie over de PADR en het EDRP. Een eerste oproeptekst werd begin juni via dit kanaal verspreid onder de Vlaamse belanghebbenden. Het is aan hen om uit te maken of ze al dan niet deelnemen. Tevens werden twee medewerkers van het departement EWI opgenomen in de verzendlijst van de FOD Buitenlandse Zaken om informatie over het PADR en EDRP te verspreiden via het Europaplatform.

   De gevolgen voor Vlaanderen kunnen dus positief zijn, met name meer financiering voor toegepast onderzoek, vooral binnen bedrijven, weliswaar in de eerste plaats gericht op militaire toepassingen.